

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania S. B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Częstochowie
o składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 lipca 2024 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 9 lutego 2023 r., sygn. akt III AUa 859/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
2. zasądza od S. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Oddziału w Częstochowie kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł
tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z
ustawowymi odsetkami z art. 98 § 1¹ k.p.c.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 3 grudnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Częstochowie stwierdził, że S. B. jest jego dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz P.. Łączna wysokość tego zadłużenia, wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji, wynosi 66.946,18 zł, w tym:

1. składki na ubezpieczenia społeczne za okres od kwietnia 2015 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 33.150,67 zł i odsetki w kwocie 12.438,00 zł;
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne za okres od kwietnia 2015 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 13.388,73 zł i odsetki w kwocie 5.018 zł;
3. składki na Fundusz P. za okres od kwietnia 2015 r. do grudnia 2018 r. w kwocie 2.772,78 zł i odsetki w kwocie 178 zł.

Wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2022 r. Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił odwołanie S. B. od powyższej decyzji.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, wyrokiem z dnia 9 lutego 2023 r., oddalił apelację ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego.

W sprawie ustalono, że S. B. w okresie od 2 stycznia 2006 r. do 29 grudnia 2020 r. prowadził na własny rachunek pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą F.H.U. „B. z siedzibą w B.. Przeważającym przedmiotem działalności gospodarczej była produkcja elektrycznego sprzętu oświetleniowego. Pismem z dnia 11 maja 2020 r. S. B. poinformował organ rentowy, że w okresie od 1 lutego 2012 r. do 31 grudnia 2018 r. w zakresie ubezpieczeń społecznych powinien podlegać ustawodawstwu słowackiemu, zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.UE. L 166 z 2004 r., str. 1 z późn. zm.; dalej rozporządzenie nr 883/2004), ponieważ w tym czasie był zatrudniony na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w R. s.r.o. z siedzibą w Słowacji i wykonywał na tej podstawie pracę najemną w innym państwie członkowskim.

Organ rentowy wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia dla ubezpieczonego właściwego ustawodawstwa w zakresie ubezpieczeń społecznych, w trakcie którego uzyskał od słowackiej instytucji ubezpieczeń społecznych informację z dnia 28 września 2021 r., że w stosunku do S. B. wydane zostało postanowienie, zgodnie z którym od 1 lutego 2012 r. „nie powstało dla niego obowiązkowe ubezpieczenie chorobowe, obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne oraz obowiązkowe ubezpieczenie na wypadek utraty pracy, jako pracownika firmy R. s.r.o. z siedzibą w miejscowości Ć. zgodnie z prawem obowiązującym na terytorium Republiki Słowackiej”.

Organ rentowy pismem w dniu 26 października 2021 r. ustalił dla S. B. ustawodawstwo polskie jako ustawodawstwo właściwe w zakresie ubezpieczeń społecznych w okresie od 1 lutego 2012 r. do 31 grudnia 2018 r. O powyższym poinformowano słowacką instytucję ubezpieczeniową oraz ubezpieczonego. Organ rentowy poinformował dodatkowo, że ustalenie właściwego ustawodawstwa stanie się ostateczne w terminie dwóch miesięcy od daty doręczenia słowackiej instytucji ubezpieczeniowej tymczasowego ustalenia właściwego ustawodawstwa, o ile ustawodawstwo nie zostanie ostatecznie określone na podstawie art. 16 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U.U.E.L z 2009 r. Nr 284, str. 1 z późn. zm.; dalej rozporządzenie nr 987/2009) lub przed upływem tego terminu słowacka instytucja ubezpieczeniowa poinformuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych o niemożności zaakceptowania określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa lub o swojej odmiennej opinii w tej kwestii. Informacja o tymczasowym ustaleniu ustawodawstwa właściwego w dniu 8 listopada 2021 r. doręczona została słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, która nie wniosła żadnych zastrzeżeń do tymczasowo ustalonego dla ubezpieczonego ustawodawstwa polskiego. W konsekwencji, ustalone tymczasowo ustawodawstwo polskie stało się z mocy prawa ustawodawstwem ostatecznym.

Sąd Apelacyjny stwierdził, że zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia 883/2004 osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych państwach członkowskich podlega ustawodawstwu państwa członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeżeli wykonuje taką pracę w dwóch lub w kilku państwach członkowskich, ustawodawstwu określoneemu zgodnie z przepisami ust. 1. Tryb określania ustawodawstwa właściwego jest uregulowany w rozporządzeniu nr 987/2009. W przypadku wykonywania pracy w więcej niż jednym państwie członkowskim zastosowanie ma art. 16. Organ rentowy zastosował procedurę wynikającą z tego przepisu i wszczął procedurę uzgodnieniową ze słowacką instytucją ubezpieczeniową. O tymczasowym ustaleniu ustawodawstwa polskiego dla ubezpieczonego Socialna Poistovna została

zawiadomiona. W terminie 2 miesięcy nie wniosła zastrzeżeń i ustawodawstwo to stało się ostateczne.

Sąd Apelacyjny podkreślił, że nie jest dopuszczalna ocena stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim przez instytucję miejsca zamieszkania osoby wnoszącej o ustalenie właściwego ustawodawstwa. Tym samym zarzuty apelującego, że błędnie zostało określone, że jego umowa o pracę zawarta z pracodawcą słowackim nie była tytułem do podlegania ustawodawstwu słowackiemu, nie mogą zostać uwzględnione, bowiem jedynie słowacka instytucja ubezpieczeniowa ma kompetencje do oceny ważności umowy o pracę ze słowackim pracodawcą.

Sąd Apelacyjny zauważył, że jeśli intencją ubezpieczonego jest uzyskanie potwierdzenia podlegania wskazanemu przez niego ustawodawstwu, to temu służy wniosek o wydanie poświadczenia na formularzu A1, którego podstawę stanowi art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009, którego polski organ rentowy nie mógłby go zignorować.

Sąd Apelacyjny wyjaśnił też, że wbrew twierdzeniu zawartemu w uzasadnieniu apelacji ubezpieczony nie dołączył do apelacji dokumentu słowackiej Socialnej Poistovnej z dnia 17 marca 2022 r., znak [...], który miałby potwierdzić wydanie orzeczenia przez Izbę Administracyjną Sądu Najwyższego Republiki Słowackiej.

Ubezpieczony w skardze kasacyjnej od powyższego wyroku zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004 zawierającego normę kolizyjną wskazującą na ustawodawstwo właściwe dla ubezpieczenia społecznego osoby wykonującej pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych państwach członkowskich Unii, przez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące uznaniem, że w spornym okresie skarżący podlegał ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych i miał obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne oraz Fundusz P. w Polsce, podczas gdy prawidłowe zastosowanie wskazanego przepisu winno prowadzić do potwierdzenia, że skarżący od dnia 1 lutego 2012 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. podlegał ustawodawstwu słowackiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, bowiem w tym

okresie wykonywał pracę na terytorium Słowacji, w związku z czym nie miał obowiązku opłacania składek z tytułu ubezpieczenia w Polsce;

2. art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004, przez jego niezastosowanie skutkujące doprowadzeniem do sytuacji, w której - wbrew przepisom przedmiotowego rozporządzenia - skarżący podlegał w tym samym okresie ustawodawstwu dwóch różnych państw członkowskich, tj. polskiemu i słowackiemu, biorąc pod uwagę, że skarżący odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu pracy na terytorium Słowacji, zaś obecnie za tożsamy okres jest zobowiązany do zwrotu należności z tytułu przedmiotowych składek na terytorium Polski;

3. art. 19 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009, przez jego niewłaściwe zastosowanie skutkujące przyjęciem, iż posiadanie formularza A1 jest obligatoryjne i warunkuje zaliczenie skarżącego w poczet ubezpieczonych w innych państwach członkowskich, podczas gdy prawidłowe zastosowanie wskazanego przepisu powinno prowadzić do stwierdzenia, że uzyskanie tego zaświadczenia potwierdza fakt podlegania ubezpieczeniom społecznym, zaś samo podleganie tym ubezpieczeniom uzależnione jest od faktu wykonywania pracy w innym państwie członkowskim oraz odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne;

4. art. 16 rozporządzenia nr 987/2009, przez jego niezastosowanie skutkujące uznaniem, że organ rentowy przeprowadził procedurę uzgodnieniową dotyczącą stosowania art. 13 rozporządzenia nr 883/2004 w przedmiocie istnienia tytułu ubezpieczenia skarżącego, podczas gdy organ rentowy nie przeprowadził procedury dialogu i koncyliacji, w istocie więc wydał decyzję bez przeprowadzenia wymaganego porozumienia.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jak również skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W ocenie skarżącego, w niniejszej sprawie występuje istotne zagadnienie prawne zawierające się w pytaniach:

1. Czy fakt odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej z tytułu wykonywania pracy stanowi podstawę do objęcia ubezpieczeniem społecznym w miejscu wykonywania pracy?

2. Czy odprowadzanie składek na ubezpieczenie społeczne w innym Państwie Członkowskim Unii Europejskiej, a następnie konieczność uiszczenia tych składek za analogiczne okresy na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie prowadzi do naruszenia art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004 stanowiącego o tym, że osoby, do których stosuje się niniejsze rozporządzenie, podlegają ustawodawstwu tylko jednego Państwa Członkowskiego?

3. Czy dopuszczalne jest ustalenie przez organ rentowy właściwego ustawodawstwa oraz wydanie decyzji uznającej, że osoba jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w sytuacji zaistnienia normy kolizyjnej zawartej w art. 13 ust. 3 rozporządzenia podstawowego bez przeprowadzenia procedury dialogu i concyliacji?

Skarżący wskazał, że, w jego ocenie, Sąd Apelacyjny dopuścił się szeregu naruszeń przepisów prawa materialnego, które w sposób oczywisty wpływają na wadliwość zaskarżonego wyroku, a tym samym uzasadniają przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Apelacyjny naruszył art. 13 ust. 3 rozporządzenia nr 883/2004. Prawidłowe zastosowanie wskazanego przepisu powinno prowadzić do potwierdzenia, że skarżący od 1 lutego 2012 r. do 31 grudnia 2018 r. podlegał ustawodawstwu słowackiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, bowiem w tym okresie wykonywał pracę na terytorium Słowacji. W konsekwencji czego Sąd powinien uznać, że skarżący nie jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie, jak również dokumenty zalegające w aktach organu rentowego w sposób jednoznaczny wskazują, iż skarżący w spornych okresach wykonywał pracę na terytorium Słowacji oraz odprowadzał z tego tytułu składki na ubezpieczenie społeczne, w związku z czym Sąd Apelacyjny błędnie potwierdził ustalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oparte tylko i wyłącznie na informacjach z instytucji słowackiej, z których wynikało, że skarżący pracy w tych państwie nie wykonywał.

Wskazał, że instytucja zagraniczna nie przedstawiła dokumentów potwierdzających przeprowadzenie postępowania kontrolnego, sprawdzającego czy choćby wyjaśniającego, które by poprzedziło wydanie decyzji o nieobjęciu słowackimi ubezpieczeniami, pod pretekstem rzekomego niewykonywania realnej

pracy na terytorium Słowacji. Organ rentowy również o takie dokumenty nie wystąpił, a tym samym nie została wdrożona w przedmiotowej sprawie obligatoryjna procedura dialogu i koncyliacji. Organ rentowy w swojej decyzji przyjął za prawdziwe ustalenia strony słowackiej, które zostały uchylone i przekazane do dalszego postępowania. Zatem w niniejszej sprawie doszło do naruszenia art. 16 rozporządzenia nr 987/2009, przez jego błędne zastosowanie, gdyż organ rentowy nie przeprowadził procedury dialogu i koncyliacji, w istocie więc wydał decyzję bez przeprowadzenia wymaganych ustaleń.

Sąd Apelacyjny naruszył art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004. W tym zakresie Sąd Apelacyjny całkowicie pominął okoliczność, że skarżący odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu pracy na terytorium Słowacji. W tej sytuacji, w przypadku utrzymania zaskarżonego wyroku w mocy, skarżący za tożsame okresy będzie zobowiązany do zwrotu należności z tytułu przedmiotowych składek na terytorium Polski, wobec czego wbrew dyspozycji tego przepisu dojdzie do sytuacji, w której skarżący podlegał będzie w zakresie ubezpieczeń społecznych w tym samym okresie ustawodawstwu dwóch państw.

Organ rentowy, o odpowiedzi na skargę, wniósł o nieprzyjęcie jej do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącego na swoją rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W razie powołania przesłanki przedsądu, jaką jest oczywista zasadność skargi kasacyjnej, należy w motywach wniosku zawrzeć wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się owa oczywistość i przedstawić argumenty na

poparcie tego twierdzenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08, LEX nr 512050). O ile dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 Nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego na tle przywołanych we wniosku o skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisów prawa unijnego.

Ogół argumentacji skarżącego sprowadza się do zakwestionowania rezultatów procedury ustalenia ustawodawstwa właściwego przeprowadzonej zgodnie z prawem Unii Europejskiej. W wyrokach z dnia 6 czerwca 2013 r., II UK

333/12 (OSNP 2014 nr 3, poz. 47) oraz z dnia 11 września 2014 r., II UK 587/13 (LEX nr 1545145) Sąd Najwyższy zauważył, że zarówno Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak i sąd ubezpieczeń społecznych są pozbawione kompetencji do samodzielnej oceny stosunku prawnego stanowiącego tytuł ubezpieczenia społecznego w innym państwie członkowskim wobec osoby wnoszącej o ustalenie właściwego ustawodawstwa. Wprawdzie instytucja miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o ustalenie ubezpieczenia społecznego w innym państwie może powziąć wątpliwości, co do określenia mającego zastosowanie ustawodawstwa, lecz trzeba podkreślić, że może chodzić jedynie o wątpliwości, co do określenia ustawodawstwa mającego zastosowanie do zainteresowanego, z uwzględnieniem art. 13 rozporządzenia podstawowego i odpowiednich przepisów art. 14 rozporządzenia wykonawczego, czyli niepewności co do tego, czy osoba wnosząca o ustalenie prawa właściwego jest objęta systemem zabezpieczenia społecznego w więcej niż jednym państwie członkowskim. Wątpliwości tych instytucja miejsca zamieszkania wnioskodawcy nie może sama rozstrzygać, ale musi dostosować się do trybu rozwiązywania sporów o ustalenie ustawodawstwa właściwego, wskazanego w szczególności w art. 6, art. 15 oraz art. 16 rozporządzenia wykonawczego, które nakazują zwrócenie się - w przypadku istnienia wątpliwości bądź rozbieżności - do instytucji innego państwa członkowskiego. Instytucje te niezwłocznie dostarczają lub wymieniają między sobą wszystkie dane niezbędne dla ustanowienia i określenia praw i obowiązków osób, do których ma zastosowanie rozporządzenie podstawowe. Przekazywanie tych danych odbywa się bezpośrednio pomiędzy samymi instytucjami lub za pośrednictwem instytucji łącznikowych. Zastosowanie ma również decyzja Nr A1 Komisji Administracyjnej w sprawie ustanowienia procedury dialogu i koncyliacji w zakresie ważności dokumentów, określenia ustawodawstwa właściwego oraz udzielania świadczeń na mocy rozporządzenia nr 883/2004 (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2017 r., I UK 260/16, niepublikowane). „Wspólne porozumienie”, o którym mowa w art. 16 ust. 4 rozporządzenia nr 987/2009, może polegać na poinformowaniu przez instytucję właściwą miejsca świadczenia pracy najemnej o swoim stanowisku odnośnie do nieistnienia ważnego tytułu do ubezpieczenia społecznego na terytorium jej państwa; wydaniu przez instytucję właściwą miejsca

zamieszkania decyzji w indywidualnej sprawie (o charakterze tymczasowym - w trybie art. 16 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego) o stosowaniu ustawodawstwa krajowego i zaakceptowaniu tej decyzji przez instytucję właściwą miejsca świadczenia pracy (niewniesieniu zastrzeżeń - art. 16 ust. 3 *in fine* rozporządzenia nr 987/2009).

W razie przeprowadzenia trybu konsultacyjnego z art. 16 rozporządzenia nr 987/2009 ostateczne określenie ustawodawstwa właściwego jest wiążące dla wszystkich zainteresowanych państw członkowskich, a jedyna możliwość jego wzruszenia polega na zawarciu porozumienia między zainteresowanymi instytucjami państw członkowskich co do tego, że sytuacja danej osoby do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego jest inna, niż wynikałoby to z wydanego dokumentu (art. 5 ust. 2 rozporządzenia nr 987/2009). W takim przypadku dokument o ustaleniu ustawodawstwa właściwego, wydany w trybie art. 16 rozporządzenia nr 987/2009, o charakterze ostatecznym, może być wycofany (uznany za nieważny) przez instytucję, która go wydała, po wspólnym porozumieniu instytucji państw członkowskich (art. 5 *in fine* rozporządzenia nr 987/2009), co umożliwia wydanie w jego miejsce (przez instytucję miejsca zamieszkania) kolejnego dokumentu ustalającego ustawodawstwo właściwe, uwzględniającego to wspólne porozumienie (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 kwietnia 2017 r., II UK 248/16, LEX nr 2306376 i z dnia 13 września 2017 r., I UK 328/16, LEX nr 2389586).

Niepotwierdzenie ubezpieczenia przez instytucję ubezpieczeń społecznych innego państwa, w którym świadczona jest sporna praca, wiąże polskie organy ubezpieczeń społecznych. Oznacza to, że organy rentowe i polskie sądy nie mogą kontestować decyzji słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, która w trybie współdziałania obu zainteresowanych instytucji ubezpieczeń społecznych wskazała na fikcyjny i intencyjny charakter pracy świadczonej na terenie Słowacji i Wielkiej Brytanii (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 4 kwietnia 2017 r., II UK 248/16, LEX nr 2306376; z dnia 10 maja 2017 r., I UK 456/16, LEX nr 2352167; z dnia 11 września 2014 r., II UK 587/13, OSNP 2016 nr 1, poz. 13).

Z ustalonego stanu faktycznego (wiążącego Sąd Najwyższy na mocy art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynika dochowanie przez organ rentowy wymaganej procedury

z art. 16 rozporządzenia nr 987/2009, przeprowadzonej z udziałem słowackiej instytucji ubezpieczeniowej, co skutkowało objęciem skarżącego ubezpieczeniem w jednym państwie członkowskim – w Polsce. Skarżący zatem - błędnie i wbrew tym ustaleniom - twierdzi, że organ rentowy nie przeprowadził obowiązkowej procedury dialogu i koncyliacji.

Z tych powodów nie został naruszony ani art. 16 rozporządzenia nr 987/2009, ani art. 13 ust. 3 i art. 11 ust. 1 rozporządzenia nr 883/2004.

Z przedstawionego orzecznictwa wynikają także odpowiedzi na pytania 1–3, ujęte przez skarżącego w ramy istotnych zagadnień prawnych. Uiszczenie składek w wybranym przez ubezpieczonego państwie członkowskim nie ma żadnego znaczenia dla określenia ustawodawstwa właściwego. Obowiązek składkowy jest wtórny wobec podlegania ubezpieczeniom społecznym i dlatego opłacenie składek nie kreuje tytułu do ubezpieczenia społecznego w danym państwie członkowskim. Procedura dialogu i koncyliacji nie zobowiązuje instytucji zagranicznej do przedstawienia Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych dokumentów potwierdzających przeprowadzenie postępowania kontrolnego, sprawdzającego czy choćby wyjaśniającego.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozmieleniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. W konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeśli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii przedstawianej w skardze i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5; z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, że w sprawie nie występuje powołana przez skarżącego przesłanka przedsądu, wobec czego Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego stosownie do art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w związku art. 398²¹ k.p.c. w związku z § 10 ust. 4

pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 1935).

[SOP]

[a!]